



**Lietuvos neolimpinio komiteto narė**  
**Lietuvos sporto federacijų sąjungos narė**  
**Tarptautinės kultūrizmo ir fitneso federacijos narė (IFBB) nuo 1991 m.**  
**Europos kultūrizmo ir fitneso federacijos narė (EBFF) nuo 2002 m.**

# **LIETUVOS KULTŪRIZMO IR KŪNO RENGYBOS FEDERACIJOS TEISĖJŲ KOLEGIJOS DARBO NUOSTATAI**

**LKKRF TEISĖJŲ KOLEGIJA**  
201

## **TURINYS**

<b>1. TEISĖJŲ KOLEGIJA</b>	<b>3</b>
1.1. Teisėjų kolegijos funkcijos ir sudėtis	3
1.1.1. Pirmininkas	4
1.1.2. Sekretorius	4
1.1.3. Nariai	4
1.1.4. Teisėjai ir jų kategorijos: regioninė, nacionalinė, tarptautinė	5
1.2. Teisėjų brigada	5
1.2.1. Teisėjų apranga ir elgesys	7
1.2.2. Nuobaudos	8
1.3. Teisėjų rengimas ir egzaminai	8
<b>2. LIETUVOS KULTŪRIZMO IR KŪNO RENGYBOS FEDERACIJOS TEISĖJŲ KOLEGIJOS KATEGORIJŲ SUTEIKIMO TEISĖJAMS NUOSTATAI</b>	<b>9</b>
2.1. Bendrosios nuostatos	9
2.2. Regioninė teisėjo kategorija	9
2.3. Nacionalinė teisėjo kategorija	9
2.4. Tarptautinė teisėjo kategorija	10

**PATVIRTINTA**  
**LKKRF Valdybos posėdyje**  
**2010 m. rugsėjo 18 d.**

*Pirmas papildymas (2011 m. sausio 22 d.),  
antras papildymas (2012 m. kovo 3 d.),  
trečias papildymas (2012 m. balandžio 15 d.),  
ketvirtas papildymas (2013 m. balandžio 20 d.);  
penktasis papildymas (2015 m. kovo 26 d.);  
**šeštasis papildymas (2016 m. balandžio 18 d.).***

Šis Lietuvos kultūrizmo ir kūno rengybos federacijos (toliau tekste – Federacijos) Teisėjų kolegijos varžybų organizavimo ir teisėjavimo reglamentas yra parengtas pagal Tarptautinės kultūrizmo ir fitneso federacijos (*International Federation of Bodybuilding and Fitness – IFBB*), Europos kultūrizmo ir fitneso federacijos (*European Bodybuilding and Fitness Federation – EBFF*) taisykles ir nuostatas.

## 1. TEISĖJŲ KOLEGIJA

### 1.1. Teisėjų kolegijos funkcijos ir sudėtis

**Teisėjų kolegijos (toliau tekste – Kolegijos) funkcijos:**

- Tvirtinti sudarytas teisėjų brigadas Federacijos vykdomoms regioninėms, nacionalinėms ar tarptautinėms varžyboms;
- deleguoti teisėjus ar teisėją atstovauti tarptautinėse varžybose, jei dalyvauja Lietuvos rinktinė;
- organizuoti teisėjų darbą, mokymus ir egzaminuoti teisėjus-kandidatus, siekiant užtikrinti kuo objektyvesnį sportininkų rezultatų vertinimą per varžybas;
- kartu su kitais Federacijos padaliniais rengti varžybų nuostatus ir tvarkaraščius;
- rengti teisėjų reitingų nuostatus, metų pabaigoje nustatyti geriausius varžybų teisėjus, juos apdovanoti;
- gavus informaciją iš varžybų vyriausiojo teisėjo ir išanalizavus situaciją, esant reikalui diskvalifikuoti ar bausti varžybų dalyvį(-ius), kurie per registraciją ar pačias varžybas nesilaiko arba pažeidžia varžybų normas ir taisykles ir/ar elgiasi nesportiškai (nesportiško elgesio apibrėžtys pateikiamos 1 priede).

Kolegija vykdo savo funkcijas savarankiškai. Kolegijos pirmininkas yra Federacijos Valdybos narys, kuris išrenkamas dviejų metų kadencijai per Federacijos konferenciją.

Kolegijos sudėtį pasirenka Kolegijos pirmininkas, kuris per mėnesį po išrinkimo teikia Federacijos valdybai tvirtinti Kolegijos sudėtį.

**Kolegijos sudėtis:**

- pirmininkas;
- sekretorius;
- 3 federacijos teisėjai (nariai).

Į Kolegijos sudėtį turi būti renkami Federacijos teisėjai, turintys galiojančią teisėjo licenciją. Kolegijos nariai negali būti Federacijos valdybos (išskyrus pirmininką), Drausmės ir apeliacijos komisijos ir Revizijos komisijos nariai.

### **1.1.1. Pirmininkas**

#### **Pirmininko funkcijos:**

- sudaryti teisėjų brigadas Federacijos varžyboms;
- palaikyti ryšius su tarptautinių ir nacionalinių federacijų teisėjų komitetais, Lietuvos teisėjais;
- teikti valdybai kandidatūras teisėjo kategorijoms tvirtinti;
- inspektuoti būsimų Federacijos varžybų vietą;
- kartu su sportinės veiklos viceprezidentu ir trenerių taryba rengti varžybų nuostatus bei tvarkaraščius;
- rūpintis su teisėjavimu susijusiais klausimais;
- organizuoti teisėjų seminarus, mokymus, egzaminus (žr.1.3. skyrių *Teisėjų rengimas ir egzaminai*);
- rengti varžybų taisykles, jų papildymus, pakeitimus, supažindinti teisėjus su naujovėmis;
- aprūpinti teisėjus Federacijos ženkliais, embleminiais antsiuvais ir pažymėjimais, juose pateikti varžybų datą, vietą, varžybų pavadinimą, vyriausiojo teisėjo parašą;
- analizuoti ir vertinti teisėjų darbą.

### **1.1.2. Sekretorius**

#### **Sekretoriaus funkcijos:**

- protokoluoti Kolegijos susirinkimus;
- vesti ir saugoti Kolegijos korespondenciją ir dokumentus;
- rinkti teisėjų kontaktinius duomenis;
- vesti ir skelbti teisėjų apskaitą bei reitingą (žr. 7 priedą *Federacijos teisėjų reitingo nuostatai*);
- padėti Kolegijos pirmininkui vykdyti savo pareigas.

### **1.1.3. Nariai**

#### **Narių funkcijos:**

- padėti Kolegijos pirmininkui sudaryti teisėjų brigadas Federacijos varžyboms;
- padėti Kolegijos pirmininkui inspektuoti būsimų Federacijos varžybų vietą;
- padėti Kolegijos pirmininkui rengti varžybų nuostatus bei tvarkaraščius;
- rūpintis su teisėjavimu susijusiais klausimais;
- padėti Kolegijos pirmininkui bei Kolegijos sekretoriui rengti varžybų taisykles, jų papildymus, pakeitimus, supažindinti teisėjus su naujovėmis;
- padėti Kolegijos pirmininkui bei Kolegijos sekretoriui analizuoti ir vertinti teisėjų darbą;
- padėti Kolegijos sekretoriui vesti ir saugoti Kolegijos korespondenciją ir dokumentus;
- padėti Kolegijos sekretoriui rinkti teisėjų kontaktinius duomenis;
- padėti Kolegijos pirmininkui vykdyti savo pareigas.

### **1.1.4. Teisėjai ir jų kategorijos: regioninė, nacionalinė, tarptautinė**

Visi teisėjai turi kelti kvalifikaciją ir dalyvauti Kolegijos organizuojamuose teisėjų seminaruose. Prieš kiekvienų metų varžybų sezoną teisėjas, norintis teisėjauti einamaisiais kalendoriniais metais, privalo sudalyvauti bent viename Kolegijos rengiamame seminare, skirtame tų metų varžybų taisyklių pakeitimams aptarti.

Jei teisėjas (nacionalinės ir regioninės kategorijos) dvejus metus neteisėjavo varžybose ir nori vėl teisėjauti, turi perlaikyti egzaminą tos kategorijos, kurią turėjo, taip pat sudalyvauti viename teisėjų seminare.

Federacijos teisėjai turintys galiojančią teisėjavimo varžybose licenziją ir norintys teisėjauti regioninėse, nacionalinėse ir tarptautinėse varžybose privalo atlikti išankstinę registraciją. Likus nemažiau nei dviem savaitės iki varžybų dienos privalo informuoti Kolegijos pirmininką atsiųsdami paraišką elektroniniu paštu.

Tarptautinės kategorijos teisėjai norintys teisėjauti Europos ir pasaulio čempionatuose privalo informuoti Kolegiją ne mažiau nei vienas mėnėsis iki varžybų.

Priklausomai nuo varžybų lygio, jose teisėjauja skirtingas teisėjų skaičius:

- 7–9 teisėjai nacionaliniame čempionate, taurės varžybose ar pirmenybėse, tarptautiniuose turnyruose;
- 5–7 teisėjai regionų, miestų varžybose.

Kolegija siekia, kad varžybose teisėjautų didžiausias teisėjų skaičius, nes taip pasiekiamas didesnis rezultatų objektyvumas ir nešališkumas. Siekia, kad moterų varžybose į vertinančiųjų teisėjų komandą būtų įtrauktos ir teisėjos moterys. Taip pat siekia, kad regioninėse ir nacionalinėse varžybose neteisėjautų Federacijos valdybos nariai, sportininkų treneriai, klubų atstovai (jei komandą sudaro daugiau nei trys sportininkai), giminystės ryšiais susiję asmenys su sportininkais.

## 1.2. Teisėjų brigada

Teisėjų brigadą konkrečioms varžyboms surenka Kolegijos pirmininkas.

### **Teisėjų brigadą sudaro:**

- vyriausiasis varžybų teisėjas;
- teisėjai statistai: vyriausiasis sekretorius ir vienas ar dujo padėjėjai;
- 5–9 (priklausomai nuo varžybų rango) vertinantieji teisėjai;
- teisėjas pranešėjas (varžybų vedėjas);
- teisėjas scenoje prie dalyvių ir vienas ar dujo padėjėjai (scenos užkulisuose);
- teisėjas prie muzikos.

**Vyriausiasis varžybų teisėjas** turi būti kvalifikuotas ir turėti teisėjavimo patirties (tarptautinės arba nacionalinės kategorijos):

- atsako už varžybų atitiktį varžybų nuostatams;
- suderina varžybų scenarijų;
- vadovauja, organizuoja ir kontroliuoja dalyvių registracijos procedūrą ir varžybas;
- organizuoja apšvietimo scenoje patikrą prieš varžybas;
- prieš varžybas surengia teisėjų pasitarimą, kuriame primena teisėjavimo bei elgesio taisykles;

- gali neįraukti į teisėjų brigadą teisėjų, kurių apranga neatitinka numatytų reikalavimų(žr. 1.2.1. skyrių *Teisėjų apranga ir elgesys*);
- stebi teisėjų vertinimus. Jei vieno iš teisėjų vertinimai labai skiriasi nuo kitų vertinimų, turi teisę teisėjo prašyti argumentuoti savo vertinimus;
- gali nušalinti nesąžiningai ar nekompetentingai dirbantį teisėją;
- paruošia dalyvių numerius arba tai padaryti įpareigoja kitą teisėją(žr. 4.2. skyrių *Dalyvio numeris*);
- paruošia visą varžyboms reikalingą dokumentaciją (žr. 3 priedą *Teisėjavimo vertinimo formas*) ir kitas priemones (lipdukus, žiogelius ir kt.);
- vyriausiasis teisėjas negali būti vertinančiuoju teisėju;
- vyriausiasis teisėjas gali diskvalifikuoti sportininką scenoje, jai jis ignoroja teisėjo prie dalyvių nurodymus;
- Po varžybų pateikia registracijos, darbinius ir galutinį varžybų protokolą bei teisėjų vertinimo lapus teisėjų kolegijos pirmininkui.

#### **Vyriausiasis varžybų sekretorius:**

- užtikrina rezultatų skaičiavimą per varžybas, o po jų parengia galutinį varžybų protokolą ir klubų, trenerių bei teisėjų reitingus (žr. 3 priedo 12–15 formas). Kartu su organizatoriais rūpinasi rezultatų kopijomis ir pateikia jas vyriausiajam varžybų teisėjui;
- per dalyvių registraciją patikrina klubo komandos paraiškas (žr. 3 priedo 1 formą) ir dalyvio asmens dokumentus;
- per svėrimą ir registraciją išduoda sportininkams jų pačių ištrauktus dalyvių numerius;
- surašo dalyvius į oficialų dalyvių lapą(žr. 3 priedo 3 formą);
- parengia reikalingų dokumentų kopijas vyriausiajam teisėjui, varžybų vedėjui, teisėjui prie muzikos ir kt;
- Iš karto po varžybų privalo pateikti registracijos, darbinius ir galutinį varžybų protokolą bei teisėjų vertinimo lapus vyr. varžybų teisėjui.

Vyriausiam sekretoriui talkina vienas ar du pagalbininkai, kurie atlieka techninį darbą: padeda skaičiuoti varžybų rezultatus, išduoda vertinantiems teisėjams ir surenka iš jų vertinimo lapelius ir pan.

#### **Vertinantieji teisėjai** paprastai būna 5–9, priklausomai nuo varžybų lygio.

Jeigu teisėjų brigadoje yra tarptautinės kategorijos teisėjas, jis pagal teisėjų numeraciją turi būti pirmasis teisėjas, toliau – nacionalinės ir regioninės kategorijos teisėjai.

#### **Teisėjas pranešėjas (varžybų vedėjas):**

- pristato varžybų dalyvius, organizatorius ir rėmėjus;
- komentuoja varžybas;
- paskelbia varžybų rezultatus.

#### **Teisėjas scenoje prie dalyvių:**

- varžybų užkulisiuose, sportininkams matomoje vietoje, iškabina varžybų scenarijų ir dalyvių sąrašus;
- kontroliuoja, kad prieš išeinant į sceną dalyvio numeris būtų pritvirtintas kairėje viršutinėje glaudžių (moterims – bikinio kelnaičių) pusėje. Numeris yra tas pats ir atrankinėms, ir finalinėms varžyboms. Mišrių porų varžybose užtenka ir vieno dalyvio numerio, jį turi būti prisisegęs vyras;
- išveda dalyvius į sceną ir užtikrina tinkamą dalyvių išsidėstymą per varžybas (dalyviai išvedami iš kairės į dešinę nuo mažiausio iki didžiausio numerio (tuo pat eiliškumu ir finale);

- organizuoja savalaikį dalyvių išėjimą į sceną, kontroliuoja teisingą privalomųjų pozų atlikimą ir sportininkų vietą scenoje per apdovanojimus.

Teisėjui scenoje prie dalyvių talkina vienas ar keli (priklausomai nuo varžybų lygio) padėjėjai. Jų užduotys:

- patikrinti sportininko odos padengimo kokybę, pastebėjus taisytinus dalykus, patarti sportininkui ir/ar jo treneriui juos pašalinti;
- scenos užkulisiuose surikiuoti sportininkus pagal dalyvių numerius (žiūrint iš salės, kairėje pusėje turi būti mažiausią dalyvio numerį turintis sportininkas);
- užtikrinti teisingą (pagal numeraciją) dalyvių išėjimo į sceną tvarką;
- užtikrinti tinkamą dalyvių, esančių užkulisiuose, elgesį.

### **Teisėjas prie muzikos:**

- prieš varžybas patikrina iš sportininkų gautus kompaktinius diskus. Per varžybas talkina muzikos operatoriui pagal sportininkų pasirodymų eiliškumą parinkti atitinkamus kompaktinius diskus;
- eiliškumas, sportininkų numeriai ir kompaktinių diskų grojimo tvarka yra nurodyti oficialiame dalyvių muzikos lape (žr. 3 priedo 4 formą);
- teisėjas taip pat kontroliuoja varžybų dalyvių laisvosios programos trukmę.

### **1.2.1. Teisėjų apranga ir elgesys**

Varžybų teisėjai yra oficialūs asmenys, jie privalo dėvėti reglamentuotą aprangą.

- **Moterims** – tinkamo ilgio (ne aukščiau kelių) sijonas arba pilkos (juodos) spalvos kelnės, juodas arba tamsiai mėlynas švarkas, balti arba šviesiai mėlyni marškiniai, juodi bateliai, kaklaraištis.
- **Vyrams** – pilkos (juodos) kelnės, juodos arba tamsiai mėlynos spalvos švarkas, balti arba šviesiai mėlyni marškiniai, juodi batai, kaklaraištis.

Pageidautini aprangos atributai su IFBB ženklu (tik tarptautinės kategorijos teisėjams): kaklaraištis, emblematis antsiuvas. Nacionalinės ar regioninės kategorijos teisėjai turi prisisegti Federacijos Teisėjų kolegijos emblematis antsiuvą.

Teisėjai privalo segėti varžybų organizatorių išduotą varžybų teisėjo kortelę.

Per dalyvių registraciją ir varžybas teisėjai privalo laikytis nustatytų taisyklių. **Teisėjams draudžiama:**

- teisėjaujant bendrauti su kitais teisėjais;
- daryti įtaką kitų teisėjų sprendimams;
- instrukuoti, sufleruoti scenoje esantiems varžybų dalyviams;
- vartoti narkotines medžiagas, alkoholį;
- varžybų metu vaikščioti po užkulisius, kur sportininkai rengiasi pasirodymui (išskyrus varžybų vyriausiąjį teisėją, teisėją prie dalyvių ir jo pagalbininkus);
- teisėjaujant fotografuoti, filmuoti;
- dalyvauti, teisėjauti kultūrizmo, fitneso varžybose ne IFBB priklausančioms organizacijoms;
- teisėjauti varžybose, kurių varžybų nuostatai ir/ar teisėjų brigada nebuvo suderinta su TK ir/ar patvirtinta Federacijos valdybos.

### **1.2.2. Nuobaudos**

Teisėjai, nesilaikantys teisėjų elgesio per varžybas taisyklių, vyriausiojo teisėjo sprendimu gali būti baudžiami įspėjimu arba nušalinimu nuo varžybų.

Už pasikartojančius nusižengimus vyriausiojo varžybų teisėjo siūlymu ir Kolegijos sprendimu, teisėjui neleidžiama metus teisėjauti varžybose.

Už grubius nusižengimus (teisėjavimą kultūrizmo ir fitneso varžybose ne IFBB priklausančioms organizacijoms, teisėjavimą be Teisėjų kolegijos leidimo, dalyvavimą kitų kultūrizmo organizacijų valdančiųjų organų veikloje) dvejiems metams atimama teisėjavimo licencija ir skiriama pinigine nuobauda atitinkanti Federacijos nario mokesčių, pinigus sumokant į Federacijos sąskaitą. Norint pradėti vėl teisėjauti varžybose, teisėjas turi sumokėti nustatytą baudą ir praėjus dvejiems metams po diskvalifikacijos, turi iš naujo laikyti egzaminą tos kategorijos, kurią turėjo.

### **1.3. Teisėjų rengimas ir egzaminai**

Teisėjų rengimas, suteikiant jiems kategorijas, vykdomas remiantis pateikiamais Kolegijos nuostatais.



## **2. LIETUVOS KULTŪRIZMO IR KŪNO RENGYBOS FEDERACIJOS TEISĖJŲ KOLEGIJOS KATEGORIJŲ SUTEIKIMO TEISĖJAMS NUOSTATAI**

### **2. 1. Bendrosios nuostatos**

1. Lietuvos kultūrizmo ir kūno rengybos federacijos (toliau tekste – Federacija) Teisėjų kolegija (toliau – Kolegija) organizuoja seminarus teisėjams ir egzaminus teisėjų kategorijoms gauti.

2. Kandidatai į teisėjus (ne jaunesni nei 18 metų), norintys gauti regioninę ar nacionalinę teisėjo kategoriją, pateikę prašymą Kolegijos pirmininkui ir sumokėję 20 € mokestį praeina trijų pakopų teisėjo kategorijos suteikimo procedūrą.

Pirmoji pakopa – teorinis seminaras: kandidatas į teisėjus turi būti išklausęs teisėjavimo seminarą.

Antroji pakopa – egzaminas raštu iš teorinio seminaro medžiagos. Egzaminas yra organizuojamas po seminaro.

Trečioji pakopa – praktinis teisėjavimo testas išlaikiusiems egzaminą, atliekamas per regionines ar nacionalines varžybas.

3. Visi dokumentai, susiję su teisėjų egzaminu, saugomi Kolegijoje.

4. Kandidatų į teisėjus rezultatai skelbiami Federacijos interneto tinklalapyje.

5. Teisėjams, kuriems suteikta kategorija, įteikiami Federacijos ženkliukas, atitinkami pažymėjimai ir embleminiai antsiuvai.

### **2. 2. Regioninė teisėjo kategorija**

Regioninė teisėjo kategorija suteikia teisę teisėjauti miestų, regionų ir kitose panašaus lygio varžybose. Norint gauti regioninę teisėjo kategoriją, būtina išklausti teorinį seminarą, išlaikyti egzaminą raštu ir praktinio teisėjavimo testą per varžybas.

1. Išklausti teorinį seminarą, kuriame supažindinama su Federacijos rengiamomis varžybomis, jų sistema, reglamentu, teisėjų kolegija, varžybų teisėjais, jų teisėmis ir pareigomis, egzaminais ir jų tvarka, dalyvių svėrimo ir registracijos procedūra, teisėjavimo sistema ir taisyklėmis.

2. Po seminaro yra laikomas egzaminas raštu. Testą sudaro 30 klausimų, į kuriuos reikia atsakyti per 30 min. Testas išlaikomas, jei teisingai atsakoma į 25 klausimus.

3. Praktinis teisėjavimo testas laikomas per regioninio ar nacionalinio lygio varžybas. Parenkamos 3–4 skirtingos (pvz.: bikinio, moterų kūno fitnesas, jaunimo kultūrizmas, vyrų kultūrizmas ir klasikinis kultūrizmas) kategorijos su ne mažiau kaip 4–5 dalyviais. Vertinamas tik pusfinalis. Rezultatai turi būti ne mažiau kaip 75 proc. tikslumo, lyginant su bendru pagrindinių teisėjų vertinimu.

### **2. 3. Nacionalinė teisėjo kategorija**

Nacionalinė teisėjo kategorija suteikia teisę teisėjauti nacionaliniuose čempionatuose, tarptautiniuose komerciniuose turnyruose.

Norint gauti nacionalinę teisėjo kategoriją, teisėjas turi turėti regioninę kategoriją ne mažiau nei metus laiko, turi būti sėkmingai teisėjavęs ne mažiau kaip trejose Lietuvos Federacijos varžybose (atsižvelgiama į teisėjavimo tikslumą) ir atlikti šias procedūras:

1. Išklausti teorinį seminarą, kuriame supažindinama su Federacijos organizuojamomis varžybomis, jų sistema, reglamentu, teisėjų kolegija, varžybų teisėjais, jų teisėmis ir pareigomis, egzaminais ir jų tvarka, dalyvių svėrimo ir registracijos procedūra, teisėjavimo sistema ir taisyklėmis.

2. Po seminaro laikyti egzaminą raštu. Testą sudaro 30 klausimų, į kuriuos reikia atsakyti per 30 min. Testas išlaikomas, jei teisingai atsakoma į 27 klausimus.

3. Praktinis teisėjavimo testas laikomas tik nacionalinio lygio varžybose. Parenkamos 3–4 skirtingos (pvz.: bikinio, moterų kūno fitnesas, jaunimo kultūrizmas, vyrų kultūrizmas ir klasikinis kultūrizmas) kategorijos su ne mažiau kaip 4–5 dalyviais. Vertinamas tik pusfinalis. Rezultatai turi būti ne mažiau kaip 85 proc. tikslumo, lyginant su bendru pagrindinių teisėjų vertinimu.

#### **2. 4. Tarptautinė teisėjo kategorija**

Tarptautinė teisėjo kategorija suteikia teisę teisėjauti Europos, pasaulio čempionatuose, tarptautiniuose komerciniuose turnyruose ir nacionalinėse varžybose.

Nacionalinės kategorijos teisėjas, norintis gauti rekomendaciją IFBB tarptautinei teisėjo kategorijai, privalo sėkmingai teisėjauti ne mažiau kaip penkeriose Lietuvos Federacijos rengiamose varžybose (atsižvelgiama į teisėjavimo tikslumą). Tada Kolegijos pirmininkas tarpininkauja siūlydamas šio teisėjo kandidatūrą IFBB Teisėjų komitetui. Egzaminai ir testai vyksta pagal IFBB galiojančią tvarką.